

Není však přípustná, jak je tomu i v tomto případě, proti odkazovníku, který drží věc patřivší zůstaviteli, jen z titulu singulárního a neosobuje si vlastnost dědice (Krainz-Ehrenzweig, Erbrecht str. 578, Stubenrauch str. 1012 a rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. n. ř. 4122). Odkazovníka lze postihnouti jen žalobou jednotlivou, jak se v tom shoduje nauka, ať již jde o žalobu vlastnickou podle § 823 druhá věta obč. zák. nebo žalobu jiného druhu, tedy i žalobu z obohacení, jakou podala žalobkyně (Krainz-Ehrenzweig tamtéž str. 578 a Stubenrauch str. 1012).

Čís. 8427.

Náhrada škody podle § 1328 obč. zák.

K naplnění pojmu svedení zneužitím služebního poměru se vyhledává, by se svedená žena dala k souloži pohnouti právě z důvodu onoho poměru a by svůdce buď přímo vykonal vliv na její rozhodnutí, využívaje poměru odvislosti, neb si aspoň byl vědom, že se svedená poddává právě jen pro tento poměr.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1928, Rv I 122/28.)

Žalovaný navázal se žalobkyní, jež byla služebnou v jeho domácnosti, důvěrné styky, po nichž žalobkyně otěhotněla. Žalobní nárok na náhradu škody procesní soud první stolice neuznal, odvolací soud uznal důvodem po právu. Důvody: Zneužití poměru odvislosti není sice dáno pouhou okolností, že žalovaný, ženatý hospodář, se svou služkou, neslibuje jí manželství, tělesně obcoval, nýbrž jest otázku »zneužití« poměru toho řešiti podle okolností, za nichž pohlavní styk uskutečněn. Jest nesporno, že žalobkyně, když v roce 1922 do služeb žalovaného vstoupila, byla teprve 16 let stará, a sirotkem bez rodičů. Nebylo dokázáno, že měla s někým důvěrné pohlavní styky, než došlo k její souloži se žalovaným. V měsíci květnu 1925 po dvakráte odmítla hospodáře, když v noci na její posteli se pokoušel o soulož a teprve při třetím pokusu neubránila se mu a podlehla. Z toho, že nikdy o pomoc nevolala, nelze těžiti v její neprospěch i dá se to vysvětliti přirozeněji tím, že byla pouhou služebnou na hospodáři odvislou a při svém mládí z nezkušenosti ostýchala se způsobiti nemilý výstup. Nelze se přenést přes to, že byla tehdy mladým děvčetem, kdežto žalovaný byl ženat a otcem dvou dětí a že spoléhal na to, že na něm závislá služka po vůli mu bude. Využil-li tedy žalovaný tohoto poměru služebního k tomu, by žalobkyni i přes její odpor ku snášení soulože nutil, zneužil poměru služební závislosti na něm. Rozhodující pro posouzení ve smyslu ustanovení § 1328 obč. zák. jest, za jakých okolností dosáhl žalovaný hospodář svého cíle, jak se mu podařilo žalobkyni k tělesnému obcování svést. Lhostejno, že později došlo k dalším tělesným stykům, aniž by žalobkyně něco byla prozradila.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právní posouzení věci odvolacím soudem jest správné. Odvolací soud vychází se správného právního názoru, že zneužití poměru odvislosti ve smyslu § 1328 obč. zák. není dáno již tím, že žalovaný, ženatý hospodář, se svou služkou tělesně obcoval, nýbrž že otázku zneužití poměru toho dlužno řešiti podle okolností, za nichž došlo k pohlavnímu styku. K naplnění pojmu svedení zneužitím služebního poměru se vyhledává, by se svedená žena dala k souloži pohnouti právě z důvodu onoho poměru, a by svůdce buď přímo vykonal vliv na její rozhodnutí, využívaje poměru odvislosti, anebo si aspoň byl vědom, že se svedená poddává právě jen v důsledku tohoto poměru. Že žalobkyně jako služebná byla k žalovanému, svému zaměstnavateli, v poměru odvislosti, jest nesporno. Odvolací soud zjistil, že žalobkyně, když v roce 1922 do služeb žalovaného vstoupila, byla teprve 16 roků stará, tedy v květnu 1925, kdy mezi nimi k souloži došlo, něco přes 18 roků, že byla sirotkem, že v měsíci květnu 1925 po dvakráte odmítla žalovaného, když se v noci na její posteli o soulož pokoušel, a že se mu teprve při třetím pokusu neubránila a podlehla. Ze skutkového stavu, na jehož základě rozhodovaly nižší soudy, vyplývá, že žalobkyně spala jako služka žalovaného aspoň nějaký čas v téže místnosti jako žalovaný, z čehož jest usouditi, že k tomu došlo z vůle žalovaného, jejího zaměstnavatele. I tím byla vydána žalobkyně vůli žalovaného a žalovaný, užívaje sám za nocleh místa, kde mohl ji snadno přiměti k souloži, zneužil tím její závislosti na něm. Jestliže hospodář, jenž podle § 16 čeledního řádu pro Čechy ze dne 7. dubna 1866, čís. 11 z. zák. má zvláštní dozor nad služkou jakožto údem domácnosti a jenž ji má míti k tomu, aby se v domě i mimo dům mravně chovala, využiv této vynucené blízkosti v noci, přiměl služku tak mladistvého věku, jež nemá rodičů a proto je tím více na zaměstnavateli závislá, přes její odpor k souloži, jest právem míti za to, že na jeho straně je splněn pojem zneužití služebního poměru, to tím spíše, an se žalovaný dva předcházející dny před souloží o soulož pokoušel a žalobkyně se mu při třetím pokusu neubránila a podlehla. Žalobkyně nepotřebovala uvést, jak mylně za to má dovolání, určitý případ, že se o ni někdo ucházel. K odůvodnění žalobního nároku stačí, že byla zneužita žalovaným a má nemanželské dítě, čímž její vyhlídka na sňatek jest zmenšena.

Čís. 8428.

Zákon ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n., o pohledávkách ze závazků vzniklých bývalému Rakousku, bývalému Uhersku, bývalému mocnářství Rakousko-uherskému, říši Německé a německým státům.

Výplata měsíčního důchodu státem není »aktem« ve smyslu zák. čís. 156/26.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1928, Rv I 278/28.)